MAYA CAN DÁM

XIN CHÀO!

Đây là tập sách về một cô bé tên Maya và những gì đã xảy ra trong gia đình cô bé.

Maya đã gặp một vài người lớn cô bé chưa từng gặp và đến những nơi mới lạ. Maya học cách kiềm chế cảm xúc, nhờ người khác trợ giúp, và cách trấn an bản thân.

Nhiều đứa trẻ và gia đình cũng gặp phải những việc thế này. Và Maya muốn em biết EM KHÔNG HỀ ĐƠN ĐỘC!

Tập sách này là của em. Em có thể vẽ, tô màu, và viết vào đó. Và dĩ nhiên em có thể giữ lại.

ĐÂY LÀ MAYA.

Maya là một cô bé có mái tóc xoăn.

Cô bé thích những chú ngựa, chơi xích đu, và cùng hát vu vơ với các bạn.

Một ngày nọ, có hai người lớn đến nhà của Maya.
Họ hỏi mẹ em rất nhiều câu hỏi.

Họ cũng hỏi Maya nhiều câu hỏi về việc mẹ đã chăm lo cho em ra sao.

Mẹ của Maya nổi giận và la hét những người lớn khác, “Ra khỏi nhà tôi ngay!”

Maya không thích những lúc mẹ la hét.

“Bà hãy bình tĩnh,” một người nói.

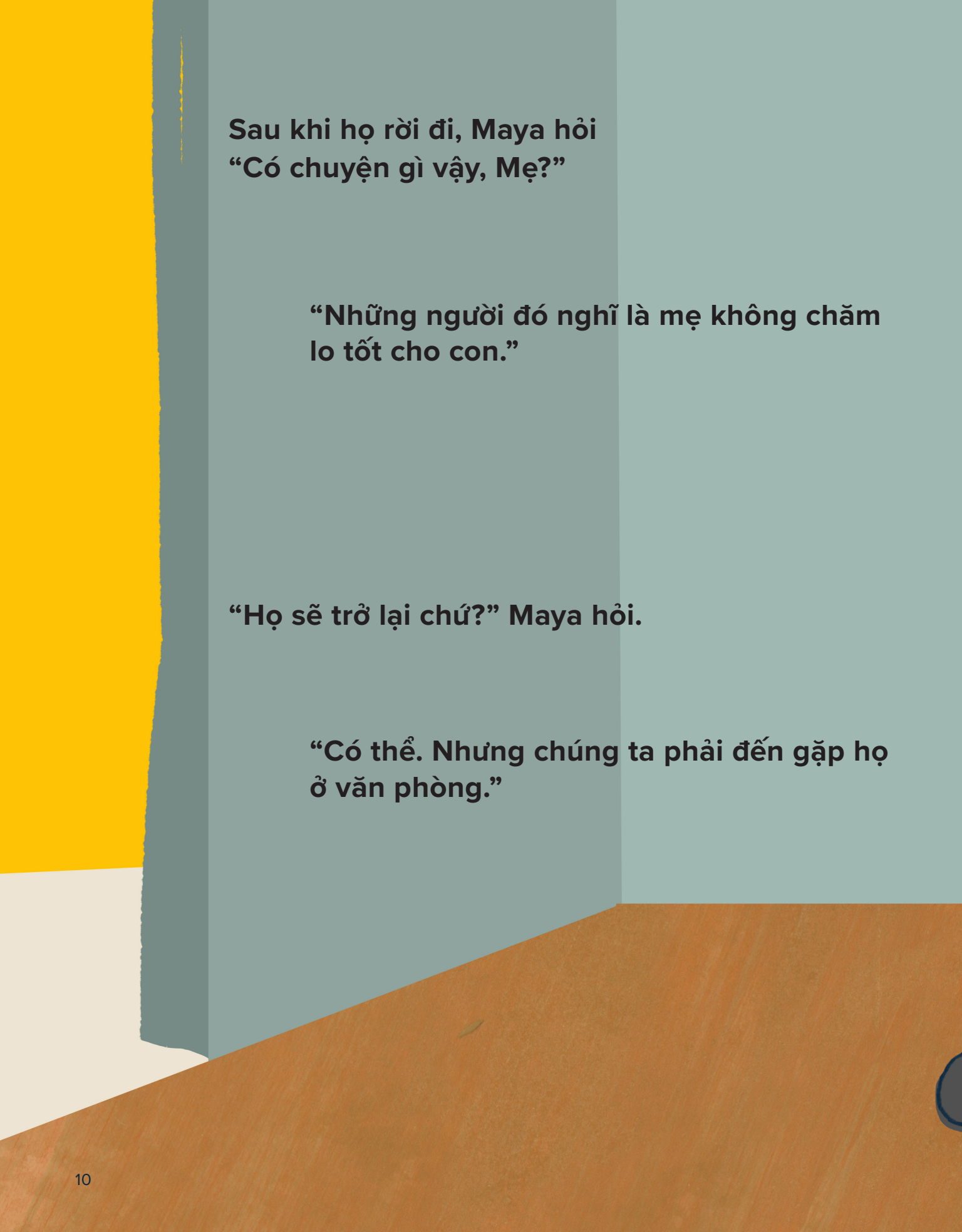
“Mọi người sẽ gặp bà tại buổi họp,” họ nói. “Xin bà hãy dẫn Maya theo.”

Sau khi họ rời đi, Maya hỏi
“Có chuyện gì vậy, Mẹ?”

“Những người đó nghĩ là mẹ không chăm lo tốt cho con.”

“Họ sẽ trở lại chứ?” Maya hỏi.

“Có thể. Nhưng chúng ta phải đến gặp họ ở văn phòng.”

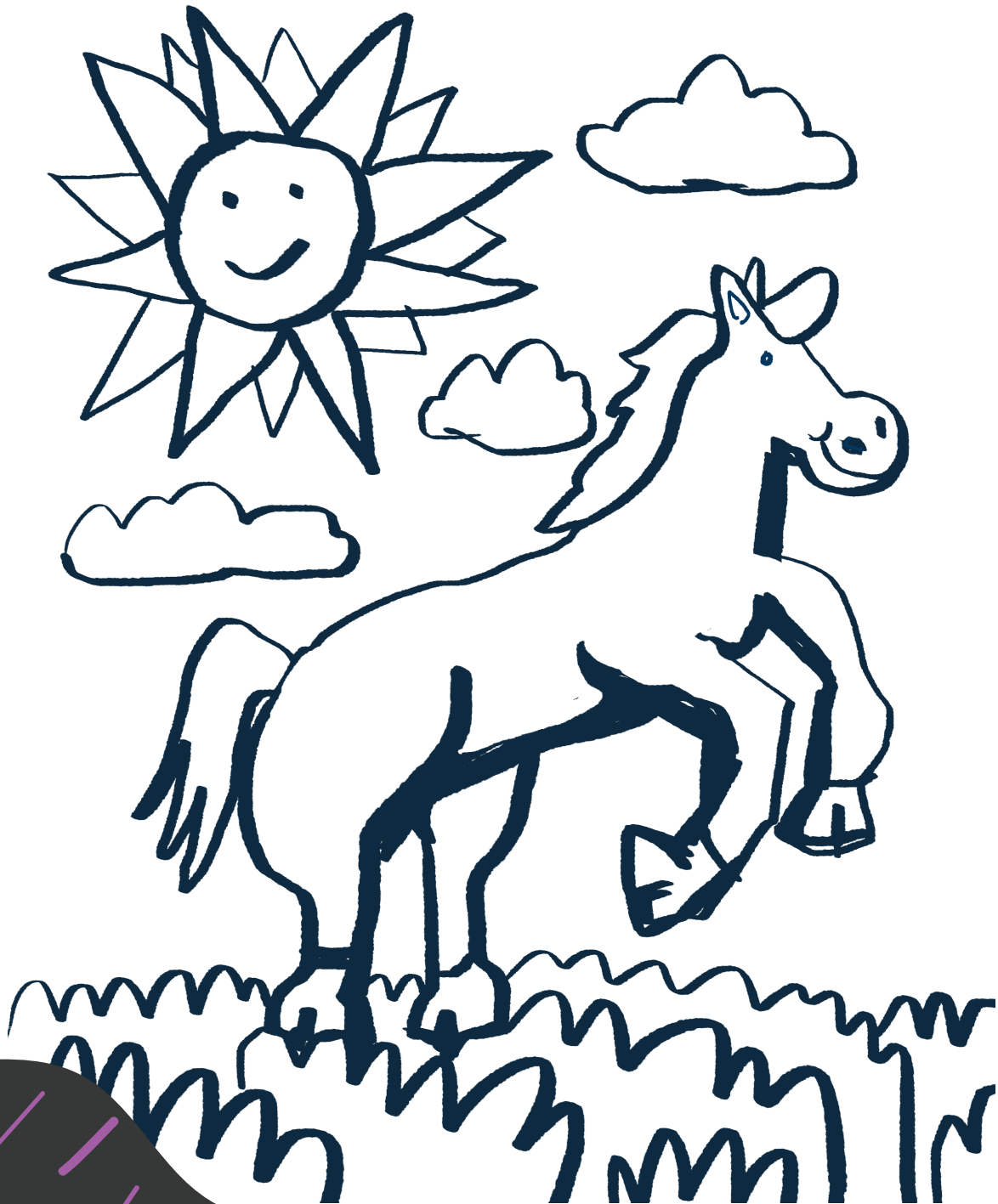

HOẠT ĐỘNG.

Nhìn thấy mẹ hét làm Maya cảm thấy sợ hãi và rất buồn.

Đôi lúc vẽ và tô màu làm Maya cảm thấy đỡ hơn. Cho nên cô bé đã vẽ chú ngựa.

Em muốn vẽ gì? Em có thể vẽ ở đây cạnh hình vẽ của Maya.

Sau đó, Maya và mẹ mình
đi gặp mọi người.

Họ nói chuyện một lúc lâu.

Sau đó mọi người kêu
Maya đi sang phòng khác
để hỏi em một vài câu.

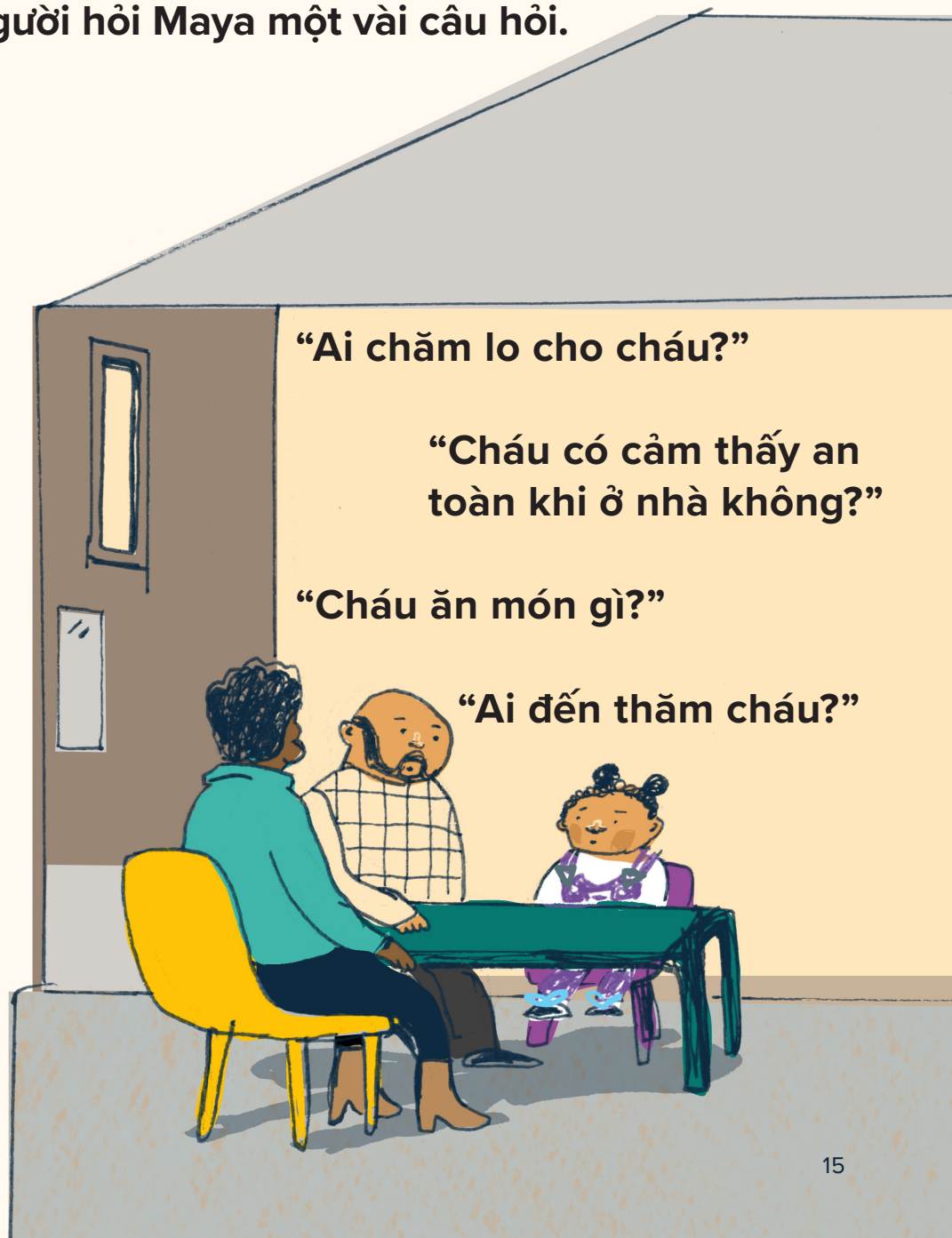

Maya không muốn, nhưng mẹ cô bé bảo là không sao.

“Cháu đang gặp rắc rối ạ?” Maya hỏi họ.

Người phụ nữ đeo kính nói, “Không có đâu! Mọi người muốn giúp cháu và gia đình cháu, Maya à.”

Mọi người hỏi Maya một vài câu hỏi.

Sau đó một người đàn ông có râu hỏi, “Cháu cảm thấy sao?”

Maya nói, “Cháu thấy mệt.”

“Cảm ơn cháu đã nói chuyện với mọi người,” người phụ nữ đeo kính nói. “Một vài đứa trẻ thấy khó trả lời tất cả các câu hỏi, nhưng cháu đã làm rất tốt.”

“Đôi khi vào lúc cô phải làm điều gì đó khó khăn, hoặc khi cô cảm thấy sợ hãi và lo lắng, cô đã thử cách này.”

Cô chỉ cho Maya.

HOẠT ĐỘNG.

Có bao giờ em thấy sợ hãi hoặc lo lắng không? Em hãy thử cách của Maya.

1.

Đặt tay lên bụng mình.

3.

Sau đó thở ra, đếm 1 – 2 – 3. Cảm nhận bụng mình xẹp xuống.

2.

Hãy hít một hơi thật sâu, đếm 1 – 2 – 3. Cảm nhận bụng mình căng phồng khi hít vào.

4.

Hít sâu lần nữa đếm 1 – 2 – 3. Sau đó lại thở ra, đếm 1 – 2 - 3.

5.

Hít sâu lần ba đếm 1 – 2 – 3. Sau đó lại thở ra, đếm 1 – 2 - 3.

Điều này luôn làm Maya cảm thấy đỡ hơn. Em cảm thấy như thế nào sau khi thử cách này?

Một ngày nọ, mẹ của Maya’s để em ở nhà với Dì.

“Mẹ đi đâu vậy mẹ?”

“Mẹ phải đến một buổi họp khác. Mẹ sẽ về liền. Ở nhà với Dì ngoan nha con.”

Ngày hôm đó, Dì đưa cho Maya một tập sách tô màu. Và dì làm bánh quy sô cô la. Là món Maya thích!

Khi mẹ về, Maya nghe mẹ nói chuyện với Dì.

“Họ nói chị phải tìm người giúp chăm lo cho Maya và để Maya an toàn.”

“Giúp kiểu gì?” Dì hỏi.

“Chị phải đi học lớp làm phụ huynh và gặp tư vấn để cho biết cảm xúc của mình. Chị rất mong là họ sẽ không đưa Maya đi...”

Điều này làm Maya cảm thấy sợ!

Maya chạy lại ôm mẹ mình.

“Con không muốn đi!” Maya hét lên.

“Con sẽ không đi đâu cả, Maya!
Thôi đi con, chúng ta về nhà.”

Maya cảm thấy đỡ hơn. Cô bé trở lại cuộc sống bình thường.

Cô bé chơi đùa. Cô bé vẽ hình chú ngựa. Cô bé hát

Đôi khi Mẹ để Maya ở nhà với Dì, nhưng mẹ luôn trở về nhà.

Một ngày nọ, điện thoại reo.

Maya nghe mẹ nói, “Vâng. Tôi hiểu.
Chúng tôi sẽ tới.”

“Có chuyện gì vậy, Mẹ?”
Maya hỏi.

“Chúng ta phải đến tòa,”
Mẹ nói.

“Giống như trên TV?” Maya hỏi.

“Tòa này là nơi các gia đình đến đây khi họ cần được giúp ,” Mẹ giải thích.

**“Vậy những gì sẽ xảy ra ạ?”
Maya hỏi.**

“Mẹ cũng không biết nữa, Maya à.”

Có nhiều người tại tòa, và cũng có các bạn trẻ khác.

Một phụ nữ đến nói chuyện với Maya.

“Chào cháu Maya. Cô là Sam. Cô rất vui được gặp cháu. Cô giúp các bạn nhỏ đến tòa. Nhiệm vụ của cô là giúp cháu biết những gì sẽ xảy ra.”

“Dạ,” Maya nói nhỏ. “Vậy sẽ xảy ra những gì ạ?”

“Cô cũng không chắc nữa,” Sam nói, “nhưng chúng ta hãy ngồi xuống đây trò chuyện.”

Sam nói, “Cháu có biết tại sao cháu đến đây không?”

“Để được trợ giúp?” Maya hỏi.

“Đúng rồi,” Sam nói.

“Giúp kiểu gì?” Maya hỏi.

“Nhiều thứ lắm, thí dụ như dọn dẹp nhà cửa sạch sẽ, có đủ đồ ăn và quần áo sạch.”

“Một vài phụ huynh đến trường cùng với những phụ huynh khác, hoặc nói chuyện với người tư vấn về cảm xúc của họ.”

“Cháu yêu mẹ cháu lắm. Mẹ cháu chăm lo cho cháu rất tốt!”

Sam nói, “Cảm ơn Maya đã nói cô nghe nhé.”

Sau đó Sam nói, “Cháu có thể có nhiều cảm xúc về những gì đã xảy ra. Chúng ta hãy nói về những điều này.

HOẠT ĐỘNG.

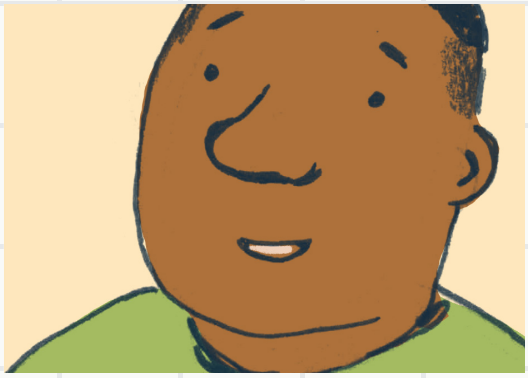
Sam cho Maya xem một tập sách có có nhiều hình giống thế này. Cô bé dùng những bức tranh để thể hiện những cảm xúc khác nhau.

Buồn

Đáng kinh

Vui

Giận dữ

Em nghĩ Maya cảm thấy thế nào? Em có thể chỉ vào hình khuôn mặt nào cho thấy đúng cảm xúc?

Em thấy thế nào? Chỉ vào hình khuôn mặt nào cho thấy đúng cảm xúc của em.

Bình tĩnh

Lo lắng

Sợ hãi

Ngạc nhiên

“Mỗi người đều có việc phải làm tại tòa,” Sam giải thích cho Maya nghe. “Những người đã đến nhà cháu sẽ trình bày về gia đình cháu và mẹ cháu đã chăm lo cho cháu ra sao. Cũng sẽ có người như cô trợ giúp mẹ cháu tại tòa.”

“Có chứ, cháu chỉ cần nói mọi người nghe về bản thân cháu. Cháu thích làm gì, cháu thích ăn gì, và mẹ cháu chăm lo cho cháu ra sao. Thẩm phán có thể sẽ kêu cháu đến phiên tòa.”

“Vậy nếu cháu lỡ gây ra rắc rối cho mẹ thì sao?”

“Trẻ con không thể gây rắc rối cho mẹ được. Mẹ phải chăm lo cho con, và đây là tất cả những việc mọi người sẽ làm để giúp đỡ gia đình cháu.”

Maya hỏi Sam, “Sẽ ra sao khi thẩm phán gọi cháu đến phiên tòa?”

“Thật ra thì, cũng còn tùy cháu à” Sam nói.

“Một số thẩm phán sẽ kêu cháu đến phiên tòa để hỏi cháu một vài câu hỏi trước mặt tất cả mọi người. Một vài thẩm phán thì nói chuyện với cháu trong văn phòng yên tĩnh. Và một vài người sẽ chỉ chào cháu qua loa thôi.”

“Cô cũng không chắc những gì sẽ xảy ra Maya à, nhưng nếu cháu phải đến tòa, chúng ta sẽ cùng nhau làm những gì cho cháu bớt sợ.”

Sau đó cô nói, “Cháu có muốn đi xem phiên tòa cùng với cô không?”

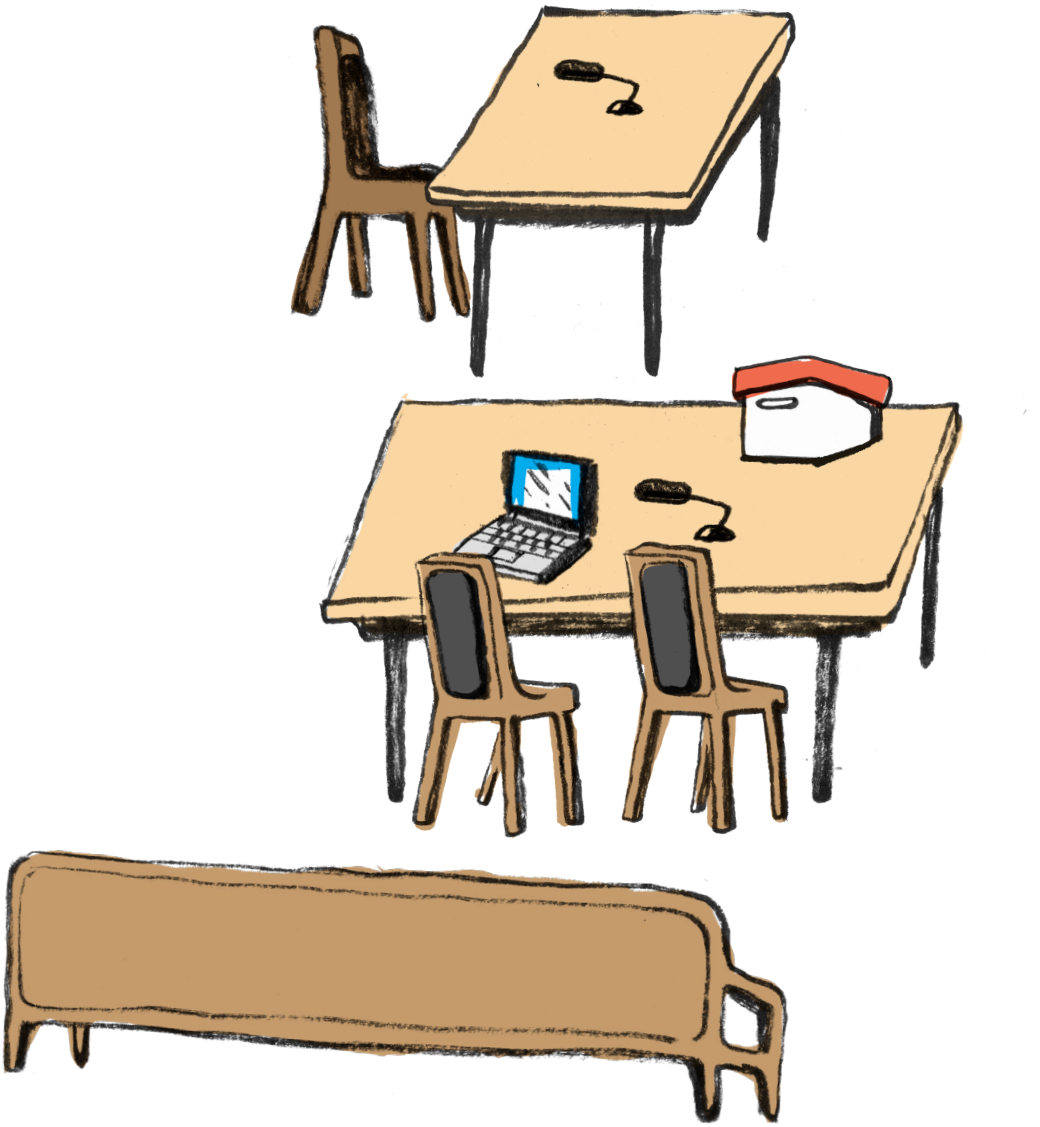
“Dạ muốn.”

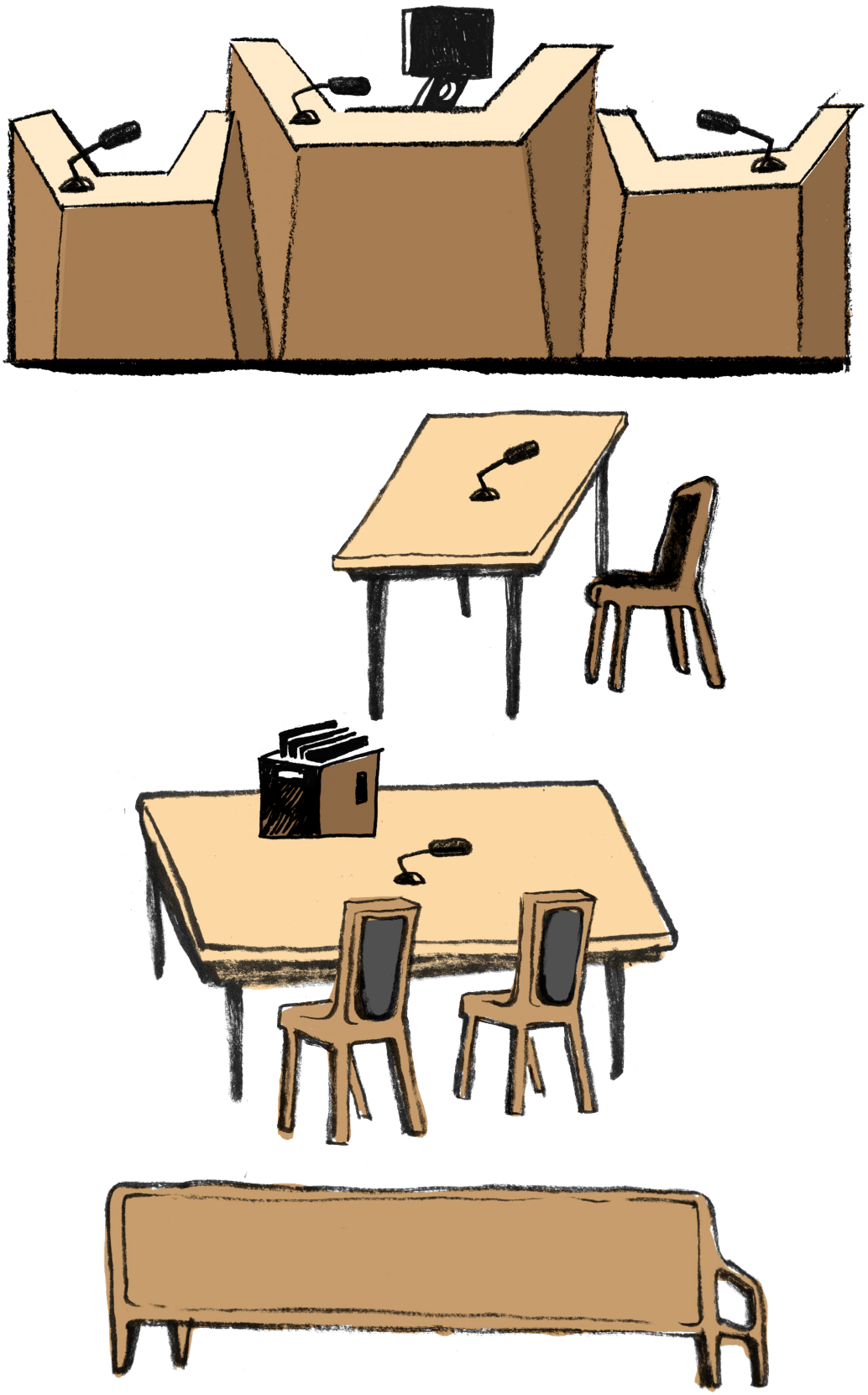
HOẠT ĐỘNG.

Sam dẫn Maya đi xem phòng xét xử sẽ như thế nào.

Phòng xét xử của Maya trông như thế này. Phiên tòa của em có thể khác một chút nhưng cũng sẽ có những người giống nhau.

Em có thể nhờ người lớn giải thích cho em biết tất cả những người trong tòa án là ai.

Sau đó, Maya biết được là thẩm phán muốn cô bé tới tòa.

Đã đến lúc đi đến tòa, Maya mặc một bộ đầm xinh xắn có túi.

Cô bé để chú ngựa đồ chơi yêu thích của mình vào túi.

Sam đang đợi tại tòa.

“Cháu thấy thế nào?” cô hỏi.

“Bụng cháu quặn đau, cô ơi” Maya trả lời.

“Sao vậy cháu?”

“Cháu sợ có người không thích cháu. Hoặc lỡ cháu không hiểu?”

“Ra là vậy. Cháu có thể làm gì khi cháu thấy sợ?”

Maya nói, “Cháu có thể nắm chặt chú ngựa trong túi.”

“Cháu có thể hít thở sâu.”

“Cháu có thể nói, ‘Cháu không hiểu.’ “

“Đúng rồi cháu!” Sam nói.

HOẠT ĐỘNG.

Maya cho Sam biết tất cả những điều em đang lo lắng, và Sam giúp em chuẩn bị sẵn sàng cho phiên tòa.

Em thấy sao về việc đi đến tòa?

Sau đây là một vài điều Sam đã chỉ cho Maya. Hãy đánh dấu những thứ em muốn thử.

- ☐ **Em có thể nêu thắc mắc về những điều em không hiểu.**
- ☐ **Sam nói với Maya hãy tìm Sam khi em có gì sợ. Tìm người mà em quen biết sẽ giúp em bình tĩnh lại.**
- ☐ **Em có thể suy nghĩ bao lâu cũng được trước khi trả lời câu hỏi. Em không cần phải vội.**
- ☐ **Em cũng có thể yêu cầu nghỉ giải lao bất cứ lúc nào.**
- ☐ **Hít thở sâu làm Maya cảm thấy bình tĩnh lại. Điều gì giúp em cảm thấy bình tĩnh?**

- [ ] **Maya rất thích những chú ngựa đồ chơi của mình. Cô bé đem theo một chú ngựa đến tòa và để trong túi, em nắm chặt chú ngựa để thấy bình tĩnh hơn. Em có vật gì giống như vậy để có thể đem theo?**

- [ ] **Em cũng có thể cầu nguyện, hát hoặc làm gì cũng được, miễn là có thể giúp em bình tĩnh lại.**

- [ ] **Để tự tưởng thưởng mình, Maya muốn đến công viên yêu thích của em sau khi đến tòa. Em có mong được điều gì mình thích không?**

Cháu có muốn thử những thứ này không?

“Nếu lỡ cháu nói sai thì sao ạ? Cháu sẽ gặp rắc rối sao cô?” Maya hỏi.

“Không có gì là sai đâu cháu. Thẩm phán sẽ yêu cầu cháu nói sự thật. Chỉ cần cháu cố gắng trả lời là được.”

“Cháu hãy nhớ, cô cũng sẽ ở trong phiên tòa với cháu. Cháu có thể nhìn cô.”

“Maya à, mọi người cần cháu giúp, rất nhiều người đang hợp tác để giúp đỡ gia đình cháu. Kể họ nghe về cháu sẽ giúp họ giúp được gia đình cháu.”

“Dạ,” Maya nói. “Cô nói lại cháu nghe những gì sẽ xảy ra đi?”

HOẠT ĐỘNG.

Maya cảm thấy đỡ hơn khi em nghĩ đến những gì em muốn, lúc em đến tòa.

Cô bé vẽ bức tranh mình thật can đảm. Em có thể tô màu vào bức tranh Maya Thật Can Đảm không?

Rồi một viên chức đến dẫn Maya đi. Họ cùng vào phòng xét xử và Maya đứng cạnh thẩm phán.

Nhìn giống như hình vẽ của Sam. Nhưng thẩm phán thì khác.

Maya nhìn xung quanh căn phòng.

Cô bé thấy nhiều người đã đến nhà em. Cô bé nhìn thấy mẹ mình. Và cô bé cũng thấy một vài người em chưa từng gặp.

Thẩm phán ngồi trên ghế phía trên. Ông đi về phía Maya và nói, “Chào cháu, bác là Thẩm Phán Ravi. Cháu tên gì?”

“Cháu là Maya.”

“Rất vui được gặp cháu, Maya.” Thẩm phán Ravi nói. “Cháu bao nhiêu tuổi? Cháu được 10 tuổi chưa?”

“Dạ chưa ạ! Cháu 5 tuổi!”

“Thế à! Vậy mà bác nghĩ cháu đã 10 tuổi rồi chứ!”

“Chào mừng cháu đến phiên tòa. Bác chỉ muốn chào cháu. Cháu có thể chơi trong căn phòng kia nếu cháu muốn. Rất cảm ơn cháu đã đến đây gặp bác hôm nay.”

Sam và Maya đi qua một phòng khác rồi chơi ở đó.

Chỉ trong chốc lát là đã đến lúc cô bé phải về nhà.

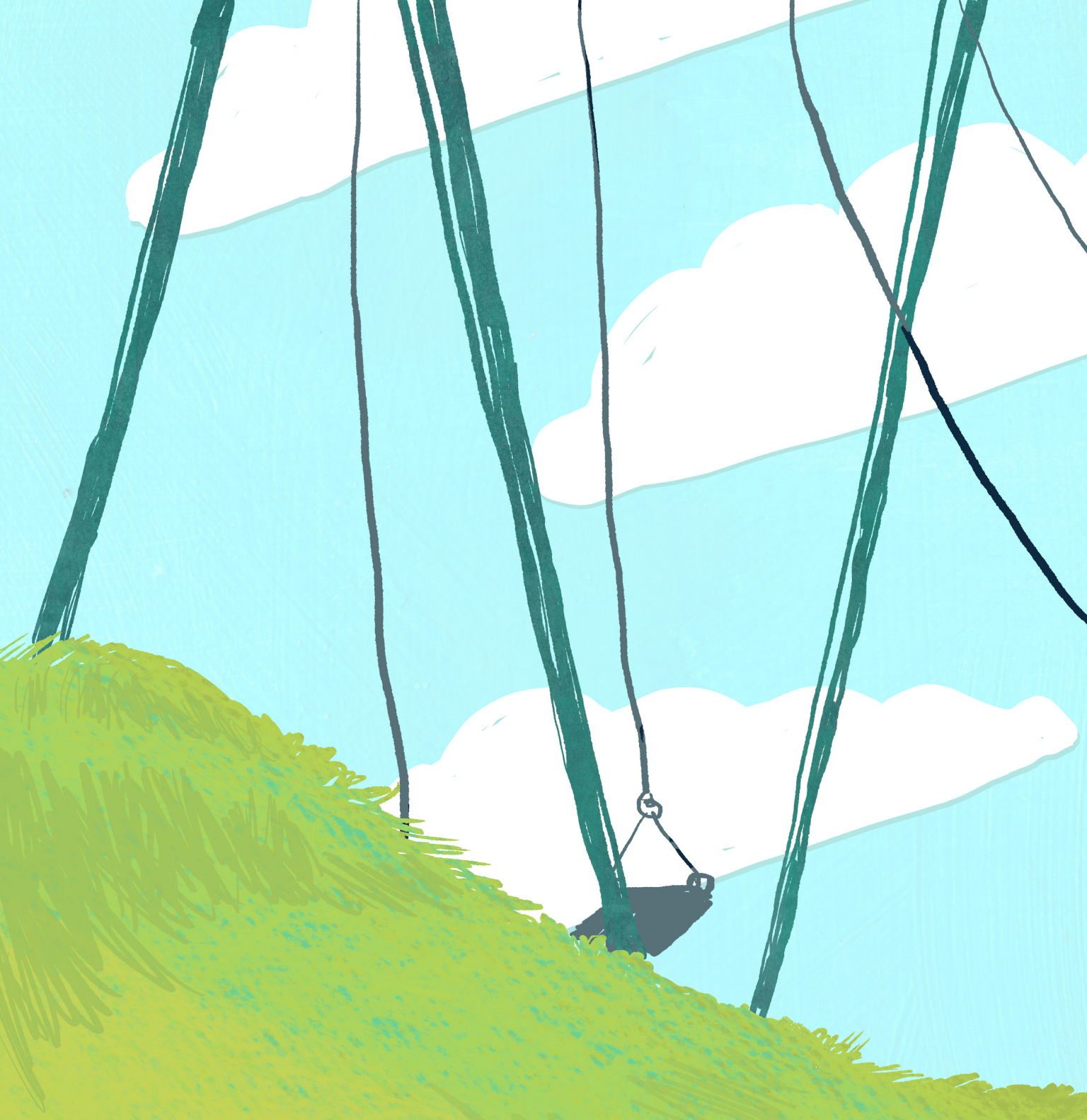

“Vậy bây giờ sẽ thế nào ạ?” Maya hỏi.

“Mọi người sẽ tìm cách giúp đỡ gia đình cháu. Họ sẽ cho chúng ta biết ngay khi họ quyết định xong,” Sam giải thích thêm.

“Hôm nay cháu làm tốt lắm, Maya à.”

Maya mỉm cười, nhưng em cũng không chắc là mình có vui hay không.

Maya về nhà rồi mọi thứ trở lại bình thường.

Trong một lúc, cô bé mong chờ được nghe điều gì sẽ xảy ra. Nhưng sau đó cô bé lại quên đi.

Bây giờ là mùa hè, và cô bé chơi xích đu gần như mỗi ngày.

Một ngày nọ Maya và mẹ em lại đến gặp Sam.

“Xin chào Maya!” Sam nói, “Cô có tin tức từ thẩm phán rồi nè. Thẩm phán nói ông muốn tất cả mọi người giúp đỡ mẹ cháu làm ngay một vài việc.”

“Vậy mẹ cháu sẽ đi học một số lớp như ở trường. Và thẩm phán muốn cháu gặp một cô tốt bụng tên là Anya.”

“Cô ấy là ai vậy mẹ?” Maya hỏi.

Mẹ nói, “Anya là người tư vấn. Công việc của cô là chơi với con và trò chuyện về cảm xúc của con. Con có thể đem theo chú ngựa yêu thích khi con đến gặp cô.”

“Và những người đó có đến nhà nữa không cô?” Maya hỏi.

Sam nói, “Có thể họ sẽ đến nữa, nhưng bây giờ thì không, chúng ta sẽ làm hết sức để giúp mẹ cháu, được không cháu?”

“Mẹ biết là đã có nhiều khó khăn cho con, Maya à,” Mẹ nói, “nhưng mẹ sẽ cố gắng làm những gì thẩm phán yêu cầu mẹ làm.”

Maya cảm thấy đỡ hơn một chút.

Cô bé vẫn phải đi gặp Anya, nhưng cô bé thấy vui vì những buổi họp, gặp mặt, và trò chuyện cùng người lớn bây giờ đã xong.

Cô bé đã sẵn sàng trở lại như trước đây.

Cô bé muốn vẽ rất, rất nhiều chú ngựa.

HOẠT ĐỘNG.

Maya được Sam và mọi người trong cuộc sống của mình, như Dì, mẹ cô bé, và bạn bè giúp.

BẠN BÈ
& NHỮNG
NGƯỜI LỚN KHÁC

GIA ĐÌNH

EM

Ai là người giúp em? Họ sẽ làm gì để trợ giúp em?
Em có thể vẽ họ hoặc viết tên họ ra đây không?

Dự Án Tài Liệu về Nhân Chứng Trẻ Em của Trung Tâm Đổi Mới Tòa Án (Center for Court Innovation) là nỗ lực hợp tác giữa Trung Tâm Đổi Mới Tòa Án và Trung Tâm Sư Phạm Thành Thị (Center for Urban Pedagogy), theo thỏa thuận hợp tác Số 2016-VF-GX-K011, được trao bởi Bộ Tư Pháp, Văn Phòng Chương Trình Tư Pháp, Văn Phòng Nạn Nhân Tội Phạm của Hoa Kỳ. Ý kiến, phát hiện và kết luận hay khuyến cáo được trình bày trong tài liệu này là từ những người đóng góp và không nhất thiết đại diện cho quan điểm hoặc chính sách chính thức của Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ.

Trung Tâm Đổi Mới Tòa Án cố gắng tạo ra một hệ thống tư pháp nhân đạo và hiệu quả hơn bằng cách thực hiện nghiên cứu ban đầu và giúp khởi động cải cách trên khắp thế giới.

www.courtinnovation.org

Trung Tâm Sư Phạm Đô Thị là một tổ chức phi lợi nhuận, sử dụng sức mạnh của thiết kế và nghệ thuật để tăng cường sự tham gia có ý nghĩa của người dân hợp tác với những cộng đồng bị thiệt thòi trong lịch sử.

www.welcometoCUP.org

Minh Họa: Ryan Hartley-Smith

Thiết Kế: Anabelle Pang

Trung Tâm Đổi Mới Tòa Án xin cảm ơn những đối tác của dự án và những người quan tâm; cùng những trẻ em, người chăm sóc, người thực hiện hệ thống tư pháp trên khắp đất nước, đã đóng góp vào việc phát triển ra sản phẩm này.

NCJ 300639

Văn Phòng Nạn Nhân Tội Phạm cam kết nâng cao năng lực của Quốc Gia trong việc hỗ trợ nạn nhân tội phạm và dẫn đầu trong việc thay đổi thái độ, chính sách và thực hành để nâng cao công lý và hàn gắn tất cả nạn nhân tội phạm.

www.ovc.ojp.gov

Văn Phòng Chương Trình Tư Pháp là một cơ quan liên bang, cung cấp sự lãnh đạo từ liên bang, trợ cấp, huấn luyện, hỗ trợ kỹ thuật và những tài nguyên khác để nâng cao năng lực của Quốc Gia trong việc ngăn chặn và giảm thiểu tội phạm, hỗ trợ nạn nhân và nâng cao pháp quyền bằng cách củng cố hệ thống tư pháp hình sự và vị thành niên . Sáu văn phòng của chương trình này — Phòng Hỗ Trợ Tư Pháp, Phòng Thống Kê Tư Pháp, Viện Tư Pháp Quốc Gia, Văn Phòng Nạn Nhân Tội Phạm, Văn Phòng Tư Pháp Vị Thành Niên và Phòng Ngừa Phạm Pháp, và Văn Phòng Kết Án, Giám Sát, Bắt Giữ, Ghi Danh và Theo Dõi Tội Phạm Tình Dục — hỗ trợ nỗ lực chống tội phạm của tiểu bang và địa phương, cấp quỹ cho hàng ngàn chương trình dịch vụ nạn nhân, giúp cộng đồng quản lý tội phạm tình dục, lo liệu nhu cầu của thanh niên trong hệ thống và trẻ em gặp nguy hiểm, đồng thời nghiên cứu và cung cấp dữ liệu quan trọng.

Office for Victims of Crime
OVC

HÌNH DÁN.

Đây là những người trong phiên tòa. Em có thể dán những giấy dán này lên tranh vẽ phòng xét xử ở trang 42-43.

Dịch Vụ Bảo Vệ Trẻ Em (CPS)

Luật Sư cho Trẻ Em (AFC)

Giám Hộ Chỉ Định (GAL)

Người Biện Hộ Đặc Biệt do Tòa Chỉ Định (CASA)

Người Hỗ Trợ cho Gia Đình/Nạn Nhân

Nhân Viên Xã Hội

Thẩm Phán

Luật Sư hoặc Người Tư Vấn Được Chỉ Định

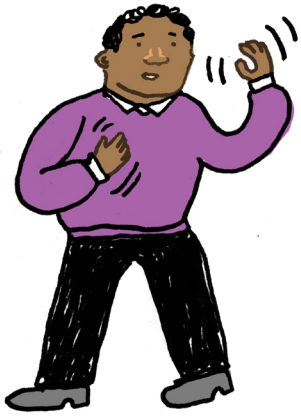
Người Giúp Thẩm Phán

Nhân Viên Tòa Án

Cảnh Sát

Người Thông Ngôn

Thư Ký Tòa Án